



Endringer i barnevernloven – uttalelse fra KS Nord Trøndelag(forslag).

Det er prisverdig at man tar barnevernloven opp til debatt på bakgrunn av kunnskap – erfaring.

KSNT er av den oppfatning at dokumenterte utfordringer i barnevernet krever mer enn en justering av loven. Dagens utfordringer krever en bredere tilnærming til utfordringene enn hva det er lagt opp til i denne høringen.

Slik KSNT ser forslaget så legges det opp til at man forholder seg til utgiftsveksten i barnevernet og ikke selve årsakssammenhengene som gir denne veksten. KSNT vil hevde at høringsdokumentet låser tenkingen i feil ende av handlingskjeden når man fokuserer så vidt mye på juss, økonomi, struktur osv(BUF-etat)

Kort sagt: Denne tilnærmingen bringer oss ikke lenger i en nødvendig debatt om en av de største og mer grunnleggende velferds-utfordringene generelt og barnevernet spesielt.

KS Nord Trøndelag vil derfor på det sterkeste advare mot en økning i kostnadene for kommunene og en styrking av BUF-etat. BUF-etats rolle må snarest råd omdefineres og nedtones kraftig og frigjorte midler stilles til disposisjon for det forebyggende arbeidet med barn og unge i kommunene.

KSNT støtter tanken om et tydeligere kommunalt barnevern, men forslaget bygger ikke opp omkring denne tenkingen. KSNT er av den klare oppfatning at de forslag som ligger ute til høring i prinsippet forsterker dagens utfordringer idet forslagene legger opp til økt innsats på behandlingssiden(finansiering-antall stillinger) og økt fokus på uheldige sidene ved strukturen (BUF-etats rolle).

KSNT tror på et opprustet kommunalt barnevern; ikke et barnevern som i stadig større grad arbeider med tungvinte refusjonsordninger, en uklart BUF-etat som har fullmakter langt utover loven og et barnevern som i stadig sterkere grad blir opphengt i dokumentasjon og juridiske utredninger.

KSNT forventer økt oppmerksomhet på følgende områder:

- Fra reparasjon til forebygging og tidlig intervensjon
- Frivillighetens viktige rolle(barnevern som ikke oppfattes som barnevern)
- Ledelse i barnevernet
- Fra et lukket til et åpent barnevern
- Det formelle barnevernet – jussens og paragrafenes inntog - rydding i betalingsordningene
- Akuttberedskap og tilsynsfunksjonen
- Adopsjon og mindre muligheter for å ta opp saker pånytt.

KSNT anbefaler at det legges opp til en tenking i tråd med de intensjoner som ligger i Samhandlingsreformen. Vi ser store likhetstrekk i forhold til de oppgaver og utfordringer begge disse områdene står overfor. Å gjøre dette i den samme ideologiske retning vil også kunne gi mange gevinster utover selve barnevernstenkningen. Vi trenger en utvikling som gjør barnevern til en naturlig del av en bredere samfunnsstenkning, og ikke som et «hermetisert regime» på utsiden.

BUF-etat oppleves av kommunene å a) ha store ressurser b) en rolle langt utover loven(lovens §2). På noen områder kan det synes som om departementet legger opp til at BUF-etat skal gis en styrket rolle.. Dette strider, etter vårt syn, mot mange prinsipper.

KSNT er derfor av den klare oppfatning at BUF-etats rolle må nedtones og kommunenes rolle som ansvarlig må styrkes både gjennom både loven og økonomiske virkemidler. BUF-etats rolle som både tilbyder – rådgiver og kontrollør er også, etter vårt syn, uheldig.

KSNT er derfor av den oppfatning at skal BUF etat styrkes og tjenesten derigjennom indirekte ytterligere sentraliseres så bør staten vurdere å overta ansvaret for barnevernet som sådan. Forslaget som er ute til høring kan også tolkes dithen at BUF-etat skal ha en slags «supervisorrolle». Ønsker man dette så må det sies i klartekst.

KSNT er av den oppfatning at det bør skje en nedbygging av BUF-etat og ressurser overføres slik at hovedtrykket av ressursinnsats kommer nærmere der barna er, jfr. de prinsipielle likhetene vi mener man kan finne mellom dette området og Samhandlingsreformen.

En ytterligere økning i kommunenes kostnader, slik endringsforslaget legger opp til, vil derimot legge betydelige hindringer i veien for kommunenes muligheter til å prioritere forebyggende arbeid.

Forslaget kan bare av den grunn ikke aksepteres. Det vil også presse kommunene til å finne «billige» løsninger, noen ingen er tjent med hverken på kort eller lang sikt.

KSNT er av den oppfatning at det kommunale arbeidet på dette området må styrkes gjennom at midler frigjøres (BUF-etat) og overføres til de tjenester/områder i kommunesamfunnet som tradisjonelt ikke oppfattes som barnevern. Kanskje burde langt flere av ressursene i kommunene settes inn i «mestringsteam» som går tidlig inn i familiene og gir veiledning/støtte for problemene tårner seg opp og nedturen starter for den enkelte/familiene, jfr. erfaringene med familieambulatoriet i NT.

KSNT er også av en oppfatning at en slik desentralisering av ressursene vil gi bedre muligheter til å møte de utfordringene man i dag ser med å rekruttere kvalifisert arbeidskraft på området. Etablering av store kompetansemiljø (jfr. BUF-etat) langt fra brukerne bidrar til at vi får kapasitet og kompetanse alt for langt borte fra der utfordringene oppstår og skal løses.

KSNT er kjent med at kommunene har store utfordringer med å ha nok kompetent personell til å ivareta nødvendige tilsyn(tilsynsfører) med barn i fosterheim etter dagens lov. Det blir derfor, tror vi, feil å lovfeste retten til egen tillitsperson før dette systemet fungerer.

KSNT anmoder derfor om at dette forslaget vurderes pånytt da en lovfesting vil skape forventninger kommunene trolig ikke kan oppfylle.